

Kako iz krize?

Autor Administrator

Zašto nam tako loše ide i kako dalje?

Grga Antiæ

..Vratiti se izvornim idealima i napuštenim provjerenim vrijednostima; više brige o opæim nacionalnim i državnim interesima, više brige o malom èovjeku, više socijalne osjetljivosti, vladavina prava, više istinske slobode i demokracije, osigurati princip biranja najboljih u svim situacijama i u svim segmentima društva, popraviti izborni sustav (glasovati za pojedince na listi, ne za cijelu listu), iskljuèiti nepotizam i politièku podobnost; više brige o kulturi, o odgoju i obrazovanju, reaffirmirati obitelj koja je sada ugrožena i vratiti joj ono mjesto u društvu koje joj pripada.... Pa æe se ubrzo stanje poèeti pomalo popravljati, a naši graðani, posebno mladež poèeti vjerovati da život u Hrvatskoj ima perspektivu.

Veselili smo se kad smo dobili svoju državu. Svi smo za nju glasovali na referendumu. Nadali smo se kad se rješimo okova, kad budemo sami svoji gospodari, da æe nam biti bolje. Da æe Hrvatska procvjetati. Da æe biti više pravde, više jednakosti, više slobode, više demokracije, više reda, više sigurnosti, više posla, više napretka, više socijalne osjetljivosti, više ljudskosti, više kulture, više radosti, više međusobne povezanosti...Nažalost, èini se, zatajili smo u svemu. Nisam nostalgièar, ne žalim za prošlim vremenima, ne povratila se, ali, teško je naæi èinjenice koje bi osporile takav dojam. Zašto nam se tako nešto dogaða?

Bio je rat, bili smo sami sebi prepušteni, bez oružja, nasuprot moæenog neprijatelja, u to vrijeme èetvrte vojne sile u Europi. Ali pokazali smo da smo kvalitetan narod, da smo spremni životima braniti steèenu slobodu i ideale. A onda nam se poèelo dogaðati...

Dok su najbolji sinovi i kćeri Hrvatske bili na crtama bojišnice , ili na sve druge na  ine uključeni u obranu države i slobode, započela je pretvorba. Rečeno je - morali smo. Pod pritiskom Zapada. I vrijednosti koje su generacijama stvarane predane su u ruke pojedincima i skupinama. Koji su bili probrani, podobni, dovoljno brzi i lukavi, spremni za sve moguće poslovne avanture, rizike i političke kompromise. (*) Govorilo se o dvjesto jakih obitelji, o „stališu“, koji će povući cijelo društvo naprijed.

Na  lost, novi vlasnici, nova elita, u velikom broju slučajeva nisu imali potrebne ni stru  ene, ni moralne kvalifikacije za preuzete uloge. Na račun preuzetih poduze  a dizali su velike kredite, dobivenim sredstvima servisirali potrebe političkih stranaka, nestru  eno ulagali u razne druge poslove, ili deponirali sredstva u strane banke, dok su poduze  a mahom propadala, a radnici ostajali na ulici. Velika većina hrvatskih građana nije imala nikakvu šansu u tom procesu. Osim izgubiti život, postati invalid, oboliti od PTSP-a, završiti na burzi, u kuhinjama socijalne pomoći, i u najboljem slučaju preživljavati na crkavici radeći u državnim slu  zbama - državnoj upravi, školama, bolnicama, institutima, akademijama, sudovima itd.

Bio je to početak diferencijacije u novoj Hrvatskoj. Na one koji imaju sve i one koji nemaju ništa. „Jedni su dobili metak, drugi imetak“. O takvoj pretvorbi vlasništva govorilo se kao o najvećoj pljački Hrvatske (I.Supek). Ali, koja je, mada nemoralna, jer nije bilo jednakih šansi za sve, izvedena legalno, prema netom donešenim zakonima (N.Valentić). Bilo je to prvo veliko razo  arenje, prvi veliki razlog za urušavanje onog ushita i oduševljenja činjenicom da imamo svoj državu, da „imamo Hrvatsku“;

Naravno da su to obilato koristili oni kojima nikada nije bila po volji samostalna Hrvatska , koji su u takvim okolnostima našli plodno tlo za još ve  e širenje defetizma, nezadovoljstva, smutnji i podjela u hrvatskom društvu po svim mogućem osnovama – na desne i lijeve, na sjeverne i južne, na ruralne i urbane, po regionalnom pristupu itd. Posebno su i vrlo sustavno sotonizirani Hrvati iz Hercegovine i Bosne kao uzrok svih nevolja koje su snašle Hrvatsku, unatoč e  itim činjenicama o njihovom

nemjerljivom doprinosu u obrani države. Istina, dobro su im u tom smislu išli na ruku pojedinaèni negativni primjeri, koje su oni vrlo umješno generalizirali na sve.

Onda slijede i nove

stvari. Veæe prvih godina rata, dok je Hrvatska još u smrtnoj opasnosti, graðani s nevjericom spoznaju kako Sabor izglasava za dužnosnike i zastupnike plaæe koje su višestruko i do desetak puta veæe od tadašnih prosjeènih plaæea. Pa onda da su ti isti ljudi èelanovi i do deset – dvadeset nadzornih odbora za što dobivaju za obièene graðane astronomske honorare.

Do tada se o

Hrvatskom saboru govorilo i mislilo kao o hrvatskom mitskom, svetom mjestu, „ iznad kojega je samo Bog i nitko drugi“, a o zastupnicima kao o jamcima državnih i nacionalnih interesa, prava i principa. A sada se, evo dogaða nešto što se ne poklapa s tom predodžbom.

Kao i mnogima i meni se èinilo da bi bilo pošteno i mudro, sve dok je država u opasnosti, ili u bilo kakvim drugim veæim poteškoæama, da svi graðani i sve strukture društva, prije svega oni izabrani da vode narod i državu, solidarno podjele sve teškoæe i nevolje i približno slièene životne uvjete, kao i primanja. Ali to se nije dogodilo. Objavjenje je bilo „radi digniteta funkcija, radi bolje motivacije, radi prevencije korupcije“. Bilo je jasno da Hrvatska ide putem drugaèijim nego što smo sanjali. Zlobnici su govorili: „Imate što ste tražili. Glasovali ste za to i što bi htjeli. Eto vam kapitalizam“.

I kada stvari

tako krenu, sve ostalo su logiène posljedice. Nastaje trka za bogaæenjem, za prestižom, za udjelom u vlasti. Dolazi do erozije i relativiziranja svih tradicionalnih vrijednosti. Poštenje, èovjekoljublje, èast, dosljednost, vjera u Boga – postaju kategorije koje se ismijavaju, a domoljublje samo fraza za manipulaciju. Novac postaje vrhovna vrijednost. Osvojiti vlast, osvojiti dobru poziciju u društvu postaje glavni motiv mnogima kako bi radili za svoje osobne interese, kako bi se bogatili. Ne birajuæi sredstva ni naèine. Sve po zakonu jaèeka. „Snaði se druže“. Briga za opæe nacionalno, državno, za malog èovjeka i graðanina ; ono „ Sve za Hrvatsku, Hrvatsku ni za što“, ili „Ne pitaj što mi Hrvatska daje, nego što ja Hrvatskoj mogu dati“- ostaju samo dobre predizborne fraze.

A rezultate, posljedice takvog stanja "duha nacije"; takvih prilika gledamo svakodnevno. Hrvatska je postala Crna kronika. Svakodnevna uboštva i premlaživanja u pola bijela dana, pljačke i razbojstva, nemože državljana da zaštiti svoje građane, ili nedostatak stvarne političke volje da se to uèini, nemože policije, nefunkcioniranje pravosudnog sustava, korupcija u svim segmentima državnih tva, od državne uprave, sustava zdravstva i socijalne skrbi do visokog & kolstva i velikih slabosti u odgojno obrazovnom sustavu. Pa samoubojstva branitelja i maloljetnika, nasilje u & kolama, svakodnevne pogibije u prometnim nesrećama, koje po broju veže odavno prema&uju broj poginulih u ratu. Pa katastrofalna demografska situacija, koja kazuje da je svake godine 11.000 uèenika manje u prvim razredima, ubrzano starenje nacije i vjerojatnost njenog nestanka sa scene u biloj buduænosti. Pa odljev mozgova, odseljavanje najmlaðih i najspasobnijih. Uz sve navedeno treba spomenuti negativne pojave nasilnog i rukovodstva pona&anja navijaèa i skandiranje rasistièkih i fašistièkih parola, &to se, mada marginalno, obilato eksplloatira u medijima za dodatno obilježavanje i sotoniziranje Hrvatske kao zemlje gdje takve pojave imaju svoju bazu. Jednom rjeèju zemlja u krizi — sigurnosnoj, duhovnoj, demografskoj, ekonomskoj (prezaduženost), ... Pa Treba li se onda pitati za&to razoèarenje, defetizam, nevjericu, nepovjerenje, otuðenost, ravnodu&nost, frustracija, zabrinutost, strah, nasilje, kriminal, korupciju

Za&to? Je li odgovor u napu&tanju ili zapu&tanju idealna s kojima smo u&lu projekt svoje samostalne države Hrvatske? Ako jest, a ne vidim nikakvih drugih bitnih razloga, onda je rje&enje veæine na&ih problema jednostavno. Vratiti se izvornim idealima i napu&tenim provjerениm vrijednostima; vi&e brige o opæim nacionalnim i državnim interesima, vi&e brige o malom èovjeku, vi&e socijalne osjetljivosti, vladavina prava, vi&e istinske slobode i demokracije, osigurati princip biranja najboljih u svim situacijama i u svim segmentima državnih tva, popraviti izborni sustav (glasovati za pojedince na listi, ne za cijelu listu), iskljuèiti nepotizam i političku podobnost; vi&e brige o kulturi, o odgoju i obrazovanju, reafirmirati obitelj koja je sada ugrožena i vratiti joj ono mjesto u državljana koje joj pripada.... Pa æe se ubrzo stanje poèeti pomalo popravljati, a na&građani, posebno mladež poèeti vjerovati da život u Hrvatskoj ima perspektivu.

(1) N. B., V. list, 24. 10. 2008. "Mnogi su na grub naèin preuzeli onu partizansku krilaticu "snaòi se druže";, koja nije znaèila da je u tom snalaženju dopuñteno ubijati. Jedni su kupovali poduzeæa za jednu kunu, potom dobivali viñemilijunsku podršku države, a s druge su strane ljudi siromašnili. Puno ih je ostalo bez posla, a i oni koji su prisiljeni živjeti sa 500 -600 kuna razmišljaju hoæe li ubiti sebe ili nekoga drugoga da bi mogli živjeti. Policija može biti uspjeñna tek kada se društvo sredi, kada se moralne vrijednosti stave na svoje mjesto i kada nañ;a mladež poèene vjerovati da je život u Hrvatskoj perspektivan. U društvu koje slavi one koji su si neñ;to priskrbili prijevarom policija je u najtežoj situaciji. A srediti društvo propustila je i opozicija dok je bila na vlasti... Pouzdano znam da je 2001. god. koalicijska vlada zaustavila policiju u obraèunu s kriminalom. Oni su se tada pravdali da im se prijeti ubojstvima. Pa ñ;to su se onda prihvatali voðenja države. Oni ne samo da nisu niñ;ta uèinili nego su to stanje èak i potencirali. Recimo prodali su hotel za manje od èetiri milijuna kuna koji danas koñ;ta sto milijuna eura. Pa vidi to narod."

2. Zapadna civilizacija je utemeljena na judeokræanskoj tradiciji. Koja se sažima u poznatom dekalogu – deset zapovijedi. Kada bi one bile žive ne bi bilo kriza. Ali danas u ustavu EU nema mjesta za Boga. A ako Njega iskljuèimo iz nañ;ih života što nas prieëi da èinimo šta nas volj? Sve je dopuñteno. Zakon jaèega. (Sjetite se velikog Dostojevskog – pogledajte fragment na ovoj stranici). Pa i Hrvatska je po izjañ;javanju svojih građana pretežito kræanska zemlja. A po tome kako mi živimo, kako se ponañ;amo, kako djelujemo, pa i nañ;i izabrani predstavnici u državnim institucijama – teñ;ko bi se moglo prepoznati ono kræansko.

3. Dobro odgojen, kulturan èovjek (i mladi i stari) nikada neæe praviti nikakve probleme: neæe pljavati na pod ni na ulicu, neæe bacati opuñ;ke iz jureæeg auta, neæe ugrožavati druge u prometu, neæe prebrzo voziti, neæe praviti neredita na javnom mjestu ni u svome stanu, neæe napadati, ni pljaèkati, ni na koji drugi naèin ugrožavati druge, brinuti æe dobro o sebi i svojoj obitelji, voditi æe brigu o odgoju svoje djece, bit æe lojalan građanin i izvrñ;avat æe sve obveze prema društву...itd. itd.

Od neodgojena i nekulturna èovjeka može se oèekivati posve suprotno.

Pa zašto onda u svojoj državi ne posvetimo odgovaraju&eu pažnju, ne samo deklarativnu , pitanjima ODGOJA, OBRAZOVANJA I KULTURE. To je kljuè rješenja veæine našjih problema. Naravno, ne mogu to biti brza rješenja, jer ni problemi nisu nastali preko noæi.

A sjetimo se samo kolika je uloga OBITELJI u ovim pitanjima (pogledajte na ovim stranicama tekstove Woytile, Bozaniæa, Ratzingera).

I u kakvom je položaju ona danas u našem društvu. Pa uloga medija, posebno TELEVIZIJE, koju svi plaæamo. Koliko loših poruka, koliko nasilja, koliko nereda, nemoral... Zašto ne dovedomo ovo u red?